

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecătorii – Toma Nadejda și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Savin Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.06.2020 – 26.10.2020;

Instanța de recurs: 03.12.2020 – 24.12.2020;

Instanța de recurs în anulare: 05.02.2021 – 31.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia (sediul Leova) din 26 octombrie 2020 a fost admisă parțial plîngerea condamnatului Savin Gheorghe împotriva administrației Penitenciarul nr. 3 Leova, Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 9 Pruncul cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului și condamnatului.

S-a constatat faptul că, condamnatul Savin Gheorghe, începând cu data de 15 august 2019, inclusiv până la data adoptării hotărârii pe marginea plîngerii, a fost deținut în Penitenciarul nr. 3 Leova, timp de 437 zile, în condiții inumane, contrar prevederilor Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Pentru 430 zile de detenție a condamnatului în perioada de la 16.08.2019 – 26.10.2020, în condiții inumane, s-a redus pedeapsa cu 86 (opt zeci și șase) zile, calculându-se 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, în conformitate cu prevederile art. 473⁴ alin. (4) din Codul de procedură penală.

În privința perioadei rămase de 7 zile de detenție în Penitenciarul nr.3 Leova, pentru perioadele de detenție 16.08.2019 – 26.10.2020, calculate în condițiile art. art. 473⁴ alin. (4) din Codul de procedură penală (437-430=7 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), urma a fi acordat în calitate de despăgubire condamnatului Savin Gheorghe suma de bani în mărime de 7 unități convenționale ce constituie 350,00 (trei sute cinci zeci,00) lei, și anume o unitate convențională pentru fiecare zi în care a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

Încheierea în partea încasării mijloacelor bănești urma a fi executată în condițiile Codului de executare.

În ordinea art. 473⁴ alin. (3) Cod de procedură penală, administrația Penitenciarului nr.3 Leova a fost obligată să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i-se un termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară urma a informa instanța de judecată despre executarea prezentei încheieri.

Plângerea condamnatului Savin Gheorghe, îndreptată către Penitenciarul nr. 5 Cahul, Penitenciarul nr. 9 Cahul și Penitenciarul nr. 3 Leova cu privire la aplicarea în privința acestuia a reducerii pedepsei ca urmare a condițiilor de detenție inumane și degradante pentru întreaga perioadă de detenție a lui Savin Gheorghe până la situația din 15.08.2019 inclusiv – a fost respinsă, ca nefondată.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, condamnatul Savin Gheorghe a declarat recurs, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea înaintată să fie admisă integral.

În motivare solicitărilor sale, condamnatul Savin Gheorghe a indicat că instanța de fond neîntemeiat i-a respins cererea cu privire la condițiile de detenție care afectează grav drepturile prevenitului, or el chiar s-a aflat în arest preventiv în Penitenciarul nr.5 Cahul o perioadă de 1 an și nouă luni, motiv din care a solicitat să i se facă calculele corecte, în conformitate cu prevederile legii în vigoare.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020, recursul declarat a fost respins, cu menținerea încheierii atacate.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat, că prima instanță a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, bazată pe analiza multiaspectuală a tuturor materialelor cauzei în conformitate cu cerințele legislației în vigoare.

Subsidiar, instanța de recurs a indicat, că posibilitatea aplicării reducerilor ca urmare a condițiilor inumane de detenție a condamnatului de până la 15 august 2019 nu poate fi reexaminată, sau, deținerea acestuia de până la data de 15 august 2019 a fost dată aprecierii de către prima instanță, prin încheierea din 15 august 2019, instanța expunându-se asupra acestor chestiuni, or această hotărâre are puterea lucrului judecat și nu poate fi modificată de judecătorul de instrucție, prin sesizare repetată, cu o plângere în acest sens, cu atât mai mult că încheierea instanței de fond ce a soluționat această chestiune din 15 august 2019, a devenit definitivă.

Deci, la caz, avându-se în vedere faptul că, pe marginea solicitărilor condamnatului Savin Gheorghe de până la situația din 15 august 2019, exista o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, prima instanță corect a indicat că nu poate supune soluționării repetate această chestiune, fiind degrevată de obligația de a soluționa fondul plângerii, așa cum aceasta a constituit obiect de examinare.

Luând în considerație cele menționate, instanța de recurs a constatat că prima instanță just a respins plângerea condamnatului Savin Gheorghe cu privire la reducerea pedepsei ca urmare a constatării condițiilor inumane de detenție pentru perioada de până la 15 august 2019, ca fiind nefondată, or în privința acestora fiind adoptată o hotărâre definitivă și irevocabilă.

4. Condamnatul Savin Gheorghe a declarat recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate, prin care, invocând prevederile art. 385 Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie recalculată pedeapsa, prin reducerea acesteia, ca urmare a condițiilor de detenție inumane și degradante.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2), 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, și anume hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia prin care a fost respins recursul împotriva încheierii judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. 312 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, deci, recursul în anulare declarat împotriva unei asemenea decizii este inadmisibil, deoarece hotărârea dată nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat de către condamnatul Savin Gheorghe, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și de conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. art. 456, 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de către condamnatul Savin Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **29 aprilie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Cobzac Elena